

Advokatų mokymo sistema ES

Škotija

Informaciją pateikė Škotijos teisininkų draugija

2014 m. balandžio mėn.

Škotijos NACIONALINĖS ADVOKATŲ MOKYMO SISTEMOS APRAŠAS

1. Profesijos įgijimas

Aukštasis / universitetinis išsilavinimas	TAIP.
Privalomas teisinis išsilavinimas	TAIP.
Reikalavimai asmeniui, siekiančiam tapti visateisiu advokatu:	<ul style="list-style-type: none">• kandidato vertinimas, kurį atlieka Teisininkų draugija. <p>Įgiję PEAT 1 diplomą visi pareiškėjai prieš jiems suteikiant stojimo pažymėjimą, kuris leidžia pradėti praktiką (PEAT 2), turi Škotijos teisininkų draugiją įtikinti, kad jie yra tinkami kandidatai į solisitorius).</p> <p>PEAT 1 yra kursai, kuriuose dalyvaujama gavus universiteto diplomą, o PEAT 2 yra praktinis mokymas solisitorių tarnyboje kartu su privalomais kursais (TCPD – praktikantų tęstinis profesinis tobulinimas);</p> <ul style="list-style-type: none">• pasirengimo advokato veiklai laikotarpio užbaigimas;• registracija į Škotijos teisininkų draugiją.
Alternatyvūs būdai tapti advokatu	TAIP. <p>Užuoat studijavus teisę, galima laikyti Škotijos teisininkų draugijos profesinius egzaminus ir 3 metus kartu su praktikuojančiu Škotijos</p>

		<p>solisitoriumi praktikuotis pagal „pre-PEAT 1“ modulį.</p> <p>Užbaigus šį etapą, visi kandidatai, kurie nori tapti solisitoriais, privalo užbaigti studijas profesinės teisinės praktikos diplomui gauti (PEAT – profesinis švietimas ir mokymas) – 1 etapas (PEAT 1).</p>
<i>2. Mokymas pasirengimo advokato veiklai laikotarpiu</i>		
Ar yra nustatytas pasirengimo advokato veiklai laikotarpis?	TAIP	<p>Teisinis pagrindas: 1980 m. (Škotijos) Solisitorijų įstatymas.</p> <p>Šiuo įstatymu Škotijos Teisininkų draugijai suteikiami įgaliojimai nustatyti mokymo taisykles, kuriomis būtų reglamentuojamas praktinis mokymas ir mokymo kursai.</p>
Ar šis laikotarpis privalomas?	TAIP (iš dalies)	<p>Nustatyta trukmė: 2 metai mokymo visą dieną arba lygiaverčiai 2 metai mokymo visą dieną, tačiau taikoma ne visoms kandidatų kategorijoms.</p>
Už pasirengimo advokato veiklai mokymą atsakingų institucijų rūšys:		<ul style="list-style-type: none"> • privačios praktikos kontoros; • nep privačios praktikos organizacijos (pvz., nacionalinės ir vietos vyriausybės įstaigos ir privačių bendrovių vidaus teisės departamentai); • kiti Škotijos teisininkų draugijos įgalioti paslaugų teikėjai, teikiantys TCPD (praktikantų tęstinis profesinis tobulinimas) mokymą. TPCD: 40 mokymo valandų turi suteikti Škotijos teisininkų draugijos įgaliotas paslaugų teikėjas, ne mažiau kaip 4 valandas (iš šių 40 mokymo valandų) turi sudaryti privalomas etikos kursas (šiuo atveju kalbama apie pasirengimo advokato veiklai laikotarpį, nes tai yra interaktyvūs mokymo kursai, kuriuos reikia užbaigti bet kuriuo metu atliekant praktiką (praktinė darbo patirtis dirbant su solisitoriumi)); • komerciniai paslaugų teikėjai ir universitetai (tik įgaliotų paslaugų teikėjų mokymo kursai ir pripažinti kursai įskaitomi į praktikos laikotarpį).
Pasirengimo advokato		<ul style="list-style-type: none"> • praktika, kuriai vadovauja privatus praktikuojantis

<p>veiklai mokymo forma:</p>	<p>advokatas;</p> <ul style="list-style-type: none"> • mokymai, susiję su neteisinių profesinių įgūdžių ugdymu; • mokymai, susiję su teisinių profesinių įgūdžių ugdymu. <p>Visi šie trys elementai yra sudedamosios pasirengimo advokato veiklai laikotarpio dalys.</p>	
<p>Stojamasis egzaminas / patikrinimas prieš pasirengimo advokato veiklai laikotarpį</p>	<p>TAIP</p>	<p>Diplomo patikrinimas ir (arba) patvirtinimas.</p>
<p>Pasirengimo advokato veiklai laikotarpiu taikoma parengta mokymo programa</p>	<p>NE.</p>	
<p>Specialūs reikalavimai, susiję su ES teisės ir kalbų mokymu</p>	<p>Nenustatyta jokių su kalbų mokymu susijusių reikalavimų.</p>	<p>ES teisės mokymas yra privalomas studijuojant bakalauro studijose, tačiau įgyjant bakalauro kvalifikacinį laipsnį ES teisės nėra mokoma kaip atskiro dalyko, nes šie kursai yra labiau orientuoti į praktiką ir susiję, pvz., su dalyvavimu teisme, sandoriais dėl žemės ir pan.; vis dėlto aptariami ir tam tikri ES teisės aspektai, pvz., šeimos teisė, įmonių teisė ir t. t.</p>
<p>Pasirengimo advokato veiklai laikotarpis skirstomas į keletą etapų</p>	<p>NE.</p>	
<p>Pasibaigusio pasirengimo advokato veiklai laikotarpio vertinimas / egzaminas</p>	<p>TAIP</p>	<p>Vadovaujantis solisitorius kas ketvirtį privalo teikti praktikanto pasiekimų apžvalgą. Šią apžvalgą tikrina Škotijos teisininkų draugija. Praktikos pabaigoje vadovaujantis solisitorius privalo patvirtinti, kad praktikantas pasiekė visus rezultatus, kuriuos kaip praktikos tikslus nurodė Škotijos teisininkų draugija.</p>

3. Tęstinio mokymo sistema

Tęstinio mokymo ir specializuoto mokymo diferenciacija		NE. Škotijos sistemoje nėra specializuoto mokymo.
Su tęstiniu mokymu susijusios pareigos	TAIP	Privalomos su mokymu susijusios pareigos, kaip nurodyta Teisininkų draugijos vidaus taisyklėse. <u>Teisinis pagrindas:</u> 1993 m. (Škotijos) Solisitorių (tęstinio profesinio tobulinimo) taisyklės ir CPD reikalavimai ir Škotijos solisitoriams skirtos gairės .
Su specializuotu mokymu susijusios pareigos	NE.	Specializacija neminima nei įstatyme, nei vidaus taisyklėse.
Su užsienio kalbų mokymusi susijusios pareigos		Nenustatyta jokių pareigų.
Pareigos, susijusios su ES teisės turiniu atsižvelgiant į tęstinį / specializuotą mokymą		Nenustatyta jokių pareigų.
4. Akreditavimo sistemos ir mokymo paslaugų teikėjai		
Akreditacijos galimybė	Škotijos mokymo sistemoje ši galimybė nenumatyta. Tik privalomo mokymo kursų paslaugų teikėjai per pasirengimo advokato veiklai praktinį laikotarpį (vadinamas TCPD (praktikantų tęstinis profesinis tobulinimas)) turi turėti įgaliojimą, o CPD kvalifikuotiems solisitoriams paslaugų teikėjams įgaliojimas nereikalingas.	
Mokymo paslaugų teikėjų, rengiančių tęstinio mokymo veiklą, skaičius	Netaikoma. Akreditacijos režimas netaikomas. Pavieniai solisitoriai savo iniciatyva turi dalyvauti	

	CPD veikloje, susijusioje su jo praktikos sritimi.	
Mokymo paslaugų teikėjų, rengiančių akredituotą tęstinio mokymo veiklą, rūšys	<p>Netaikoma.</p> <p>Akreditacijos režimas netaikomas.</p> <p>Pavieniai solisitoriai savo iniciatyva turi dalyvauti CPD veikloje, susijusioje su jo praktikos sritimi.</p>	
Veikla ir metodai		
Su tęstiniu arba specializuotu mokymu susijusias pareigas atitinkančios mokymo veiklos rūšys:	<ul style="list-style-type: none"> • dalyvavimas individualiose mokymo sesijose; • e. mokymosi modulių užbaigimas; • dalyvavimas mokymo konferencijose; • dalyvavimas mokymo veikloje kaip instruktoriui ar mokytojui; • straipsnių rašymas ir (arba) publikacijos; • kadangi solisitorius turi pareigą dalyvauti su jo praktika susijusioje veikloje, negalima atmesti ir kitokios rūšies mokymo veiklos galimybes. 	<p>Dalyvavimas kitoje valstybėje narėje vykdomoje mokymo veikloje:</p> <p>taip, su tęstiniu mokymu susijusias pareigas gali būti įvykdytos dalyvaujant kitoje valstybėje narėje vykdomoje mokymo veikloje.</p>
<i>5. Mokymo veiklos priežiūra</i>		
Organizacijos, padedančios vykdyti tęstinio mokymo veiklos priežiūrą	NE	Teisininkų draugija nedalyvauja prižiūrint su tęstiniu mokymu susijusią veiklą.
Priežiūros procesas	<p>Netaikoma.</p> <p>Mokymo veikla nėra prižiūrima.</p>	

Šaltinis: Europos advokatūrų ir teisininkų draugijų tarybos (CCBE) ir Europos viešojo administravimo instituto (EVAI) įgyvendintas Europos teisėjų mokymo bandomasis projektas „2 dalis. Advokatams skirta ES teisės mokymo būklės tyrimas“.